

פ ר ו ט ו ר ל ט ט . 20/ג'

מישיבת ועדת הכספים, והתקיימה ביום ד', י' בטבת
תש"ד - 16 בדצמבר 1953, בשעה 8.30

י.ש.ה.

הנוכחים

- חברי הוועדה:
- י. גורי - היו"ר
 - ה. אריאב
 - י. אפרתי
 - י. בדר
 - י. בז'רנו
 - מ. גניחובסקי
 - ... דייך
 - א. הרמפלד
 - ק. לוז
 - א. צידלינג

- מוזמנים:
- פ. נפתלי - ממלא מקום יו"ר האוצר
 - פ. ספיר - מנהל מסד האוצר
 - מר ישיבך - מטעם מסד האוצר
 - מר לרוך - מטעם מסד האוצר
 - מר קיסרון - מטעם מסד הכספים.

ה י ו ט

- א. תרבות ממלא-מקום יו"ר האוצר ומנהל מסד האוצר על האלות חברי הוועדה.
 - ב. הקדרות הפקידים בדרכות הגבוהות.
 - ג. חוק טילווה חובה - רשימת טקסי פטור לפי סעיף 53.
- אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:
ממלא מקום יו"ר האוצר, יו"ר החקלאות פ. נפתלי, יגיעו יום המלוותיהם ל חברי הוועדה, ובמידת יכלתו י יב עליהן היום. כן י יב מנהל מ ר ד האוצר על האלות שהוצגו על ידי חברי הוועדה בישיבות קודמות.

פ. גניחובסקי:
לחבר הקרובתי בד"ח כ"י יבנו עודף הכנסות בהסוואה לאומדן של התקציב הרגיל, אני רואה לטוב מדוע יבנו עשייה גדולה כל כך בת לומיה.

נפתלי - ממלא מקום יו"ר האוצר:
אמנו יבנו תקציבית רובית, אולי הקופה היא אחת. את כי ההכנסה בתקציב הרגיל היתה בסדר, הרי בתקציב הפיטוח ההכנסה כמעט אף פעם יבנה מורחבת. מאחר שאין אמירות לעכב את העבודות ויש צורך גם בחקלאות, צריכות ההכנסות לייבן ממקורות אחרים באותה קופה, למשל למטרה זו. כן יבנו בקופה גור - עליהם: החשבון של קניית ומכירת מטבע חוץ. אם לוסחי את יללות הגורמלי האלה יחד, מאצ הקופה יבנו מזהיר כל כל כך, כפי שאסתר להתרשם את לוקחי את הכנסות התקציב הרגיל בנפרד.

ש. דייך:
אני רואה ל טוב במסערת האוצר, האלה הנוגעת במסערת לר החבורה. קראנו כי כר החבורה מעלה את וכו' הנהגות ב-15%, ובכך כלוליה ודאי גם מוגילי מ-אות. העלאה מיזרית במסערת אחד, מערערת את מעמלה על ייצוג המחירים, שהנו

גדול ורחב, יתכן לה היתה צריכה לעמוד בו, כי הלא צריך להפזיק פעם אחת הדודור על העלאת לאחר העלאת. העלאת לגבי סכר ההוגלה, תביא ודאי לעוד מספר גדול של צריכות, ביחוד של המדובר הוא על העלאת באחוזים גדולים כל כך. ראשית כל מעלה כל לינוי בהובלה ג. את מהיר התוארת החקלאית. אולם יית ההעלאת המוכרחת על מחירי התוצרת החקלאית נוהגים לה. הוח מסיד לשיך חדשים אחדים, כך ובינתו נגרמי הפסדים להתיישבות, וביחוד להתיישבות החדשה, שמינה יכולה ל את בכל הפסדים הה, ולא תוכל להחזיק מעמד אם מכיליו עליה עול נורף.

נאמר לנו כי יונה חכנית לקנות אלף פרות בכספי ה'לומים, א בגרמניה וא בארץ אחרת; כך נאמר כי הוקצב סכום לקניית עוד כמה מאות פרות מן הרפתות הגדולות בארץ, על מנת לספק על ידי כך את הפרה הראשונה למחירי גיי החדשים שלא קבלו פרות עדיין. הענין מתנהל בעצמית וחלק מן המתני ביינו מחזיק מעמד, לאחר ההירקות הכזיבו. א ה אינה מקבלים את הפרה הר ונה כדי יהיה לה הפקת חלב עימית, ה מחייצו. אני רוצה לשאול: מאחר שכפי נאמר לנו יסנו הכסף הדרוש כדי לקנות את הפרות בארץ וגו את אלה בחו"ל - מדוע אין מרזים את הפעולה?

כן ראיתי לעורר את בעיית העופות. אין למחייבות החלשים עופות. בזמנו הם קבלו מספר קטן של עופות, אך לא ניתנו להם גרעינים, כך שהעופות נחשו. היום יש אורך ב-400,000 עופות כדי לחלק אותם למחייבות החדשים. על ידי כך יגוון קצת המצק, ויהיה אפשר עצימת לגית. אומרים כי נתקבלה כבר החלטה על כך, והענין אינו מונצע.

ה. אריאב: הפעם יש בראוני לשאול שאלות חדשות לגמרי.

היאלה הראשונה היא, כיצד יכול היה לקרות שלועידה מדעית לענין מדבריות, התקיימה בלונדון, נסעו ששה אנשי מדע ממדינת ישראל, במערה שמכל שאר המדינות - וגו מן הגדולות טבהן - בא רק נציג אחד, ועל פי רב ניצלו את היועץ המדעי סליד הטגרינות כדי להביא הרצאה יל מומחה מסעו אראו. אינני מזלזל בכבודו של אף אחד מן המראים אר כי ימענו כי ההרצאות לא הגיעו לנו, והקונסוליה שלנו היתה צריכה להכניס בהן תקונים יוני. אולי רוצה אני לשאול מדוע צריך היה לתת דביזים לני יעתה אל י ה אי, כאשר אפשר היה בהחלט להסתפק בנטיעתו של אחד מהם.

ישאלה יניה נוגעת לנטיעתה של חברת מטק סטויית, וישמה צפורה גורן, שנחפעה לחו"ל ללמוד גידול אורזים. כאשר הגיעה לארופה, התחילו רק הקונסוליות שלנו להווענין באיזה מקו היא יכולה להשתלם. ומשן חשעה חדשה היא הסתובבה בחו"ל. ברור ונכסיון כזה עלה לאואר בדביזים רבים, ביחוד הו נביא בחשבון ג אט עבודת הקונסוליות שלנו למען הענין הזה, והסיחות הטלפונים הבין-ארציות שהן נהלך למענה. שלישיית, רוצה אני לשאול את סר החקלאות וממלא-מקו סר האוצר גו יחד, מה הו חו ביה לעשות בענין יצוא ההדרים.

א. ציזלינג: אני רוצה לשאול מה המצב כעת בענין חברת השלג.

האם היד הנני עמד בהחייגויותיו, או שבדלו הסכומי ימי לחפיה ממקורות נוספים. כך רוצה אני לדעת אם החאמתו וההנחות ביח להיקף הייצור.

נית, אומרים לי כי מיקי ההתיישבות לא קבלו עדיין כמה מליוני לירות מחוץ תקציב הפיתוח של המנה מעברה, א כי ניתנו לה התחייבויות על כך. ידוע המצב הקשה בו נתונים עתה המלוקים.

שלישית, נאמר לי כי לא הוקצו עדיין יוני מבנה בקבוצים במסגרת חכנית הגניה עבור באי התנועה "מן העיר לכפר", א כי הטוכנות קבלה ית הכספים למטרה זו. אני רוצה לשאול כיצד קרה הדבר, ומה מוכני להקי בניני אלה ונופיהם, כדי להכין מר עבור מחייבים היבואו בעתיד. לפי ידיעותי קיי לחץ גדול ל ל נטי עיר הרוציה לעבור דוקש לתנועה הקבוצית, ולא יכולת הגליטה בשכונ מתאי, מעכבת את הדבר.

לכיוף אני רוצה לשאול ג נמשך על חילוח סכר העבודה לאנשי העורקי בקורות דחק. צריך לזכור המדובר באנשים המובטלים בארץ חלשי לפחות, וני מקרני לו ליות לחכות חדשים עד ימנו הם מקבלים את סכר העבודה לאות ימי הודדי. בחדר בה הם מקבלים עבודה.

ק. לונצ ביטיבה קודמת נכלתי... לקבל אינפורמציה על מידת החפוקה במפעל האשלג ובמחציתו, על הייצור כיו ושל ויכוליו בעתיד.

שנית, אני רוצה לשאול את האלוף האחרון של מט ההכנה בקר לרכוש, פקדונות והמונחים - לומר בינתיים רק לשכירי - האם הייתה האלוף זה הפעם על תנועת הפקדונות בנקי.

שלישית, לפי הירחון הסימטרי של חדש נובמבר ומחבר כי מינואר ועד אוגוסט גדלו אמצעי החילו - 30 מליון לירות, מחוץ 10 מליון לירות שטרי בנק, וכ- 20 מליון לירות חשבונות יובר וטוא לפקדונות לפי דרישה. גידול הפקדונות במידה כזאת מעיד על עודף כספיו אצל הנוכלותיה. לעומת זאת אני רוצה שלגבי אספקת תוצרת חקלאית לא הייתה למעשה השנה כל עליה, למרות העודף בירקות. זהו ימין לירידת כח הקניה, והוא יותר את הימן הקודם. כנראה שהגדול בפקדונות בא מצד חלק מצומצם של האוכלוסייה, ואילו כח הקניה של הומונים ירד.

ט. דייק: ברצוני לחזור יוב על כמה עניינים שכבר עמדתי עליהם לא פעם, אך לא קבלתי עליהם תשובה מהפקת מצד יור האוצר.

אני רוצה לשאול מהי מדיניות הממשלה לקראת הגשמת המבמה של אספקה עצמית ליטוב, מפרי השדות והגנים שלנו. אני סומע כי 45% מן המזון מובא מן החוץ, בשעה שכאן זורקים לא מעט ירקות לאשפה, וחקלאים בהתייחסות העובדת אינם יכולים להחזיק מעמד במזקיות. יחד עם זאת מבצעים עבודות דחק, ואנשים צעירים ובריאים אינם רוצים ללכת לחקלאות או ליעור, משום שאת עבודות הדחק אפשר לבצע ברולנות ובטלנות. אני שואל מדוע לא יכריחו אנשים צעירים אלה ללכת להתייבות, על ידי כך שלא יקציבו לעבודות דחק עבודה מלינוני לירות בכל פסח, ולא יבהלו מן ההפגנות והצעקות שלהם.

הבתיים הנבנים בהתייבות, גרועים מאלה המוקמים בעיר. האין מתכנני לטפח גם את הבתיים היוקמו להבא בהתייבות, כך שגם ה' יהנו ממקלחת, מברז במטבח וכד' אלה ה' גורמים תרובים מאד המניעים את המתייטב החדש לעזוב את ההתייבות.

גם לענין התאורה בהתייבות, צריך לקחת בחשבון מיהו החומר האנוני היוצא להתייבות. הם מתייטבים מאין בודה, ואם תהי' גרועים יותר מאשר במקומות אחרים, הם עוזבים בהזדמנות הראשונה.

אשר לביודה, כולנו יודעים כי בשנים הראשונות של עיריית המטק, אין הוא מפורנס את בעליו. בכל זאת החליטה לטכח העבודה לא לתת עבודה למתייטבים. ממה יחיו בינתיים? צריכים להבטיח להם לפחות שני ימי עבודה לשבוע, כדי שלא ילך לאיבוד מה שהקצנו, והם ישארו במקום עד אשר יתפתח מקום. סלילת כבישי גישה, למשל, יכולה לטפק עבודה למתייטבים, וג' דרכי גישה הכרחיים. לכך יש להפנות את כספי העבודות הצבוריות לסלילת כבישי גישה, ויש למסור את העבודה למתייטבים.

ממלא-מקום שר האוצר - פ. נפתלי: אשיב על כמה מן השאלות, ואילו לגבי שאלות הפציפיות ישלי.

ביחס למחירי החובלה, עליהם שאל חבר הכנסת דייק, עלי להעיר כי המדובר הוא רק על הובלת נוסעים, ולא משארות. לגבי הובלת מיצאות אין כבר פיקוח על המחירים, והם נקבעים על ידי הקואופרטיבים החקלאיים עצמם ומידה והמדובר על הובלת תוצרת חקלאית. גם לגבי הובלת נו עיני לא הייתה כל החלטה. דובר על כך בוועדת השרית הכלכליים, והוחלט לחבוע חומר נוסף לעיון. נכון יזנן דרישות מצד הקואופרטיבים להעלות את מחירי הנוסיעה, אך אין כל בסיס לידועות כאילו הפטימה הממשלה לכך.

ס"ס סר האוצר - פ. נפתלי:

דעתי היא, כי אם מדברים על הרצון לייצג את הסחירים עד כמה שאפשר, אין פירוט הדבר באופן אוטומטי לא לסנות כל מחיר. חבר-הכנסת דיין אמר, כי כאשר הדבר נובע למחירי הנוצרת החקלאית, עובדי חדשים רבים עד ההחלטה, אני יכול רק לומר כי הקואופרטיבים לתחבורה הציגו את דרישותיהם לפני חדשים רבים, ובסובן זה אין כל הפליה. לעצם הענין אין עדיין הכרעה; אם ההוצאות עולות - לא תמיד יכולים למנוע שינויים במחירים.

קניית פרות - עלי לומר כי האינפורמציה שקיבלתי ממנטי מחלקת ההתיישבות של הסוכנות על האפשרויות לקניית פרות בארץ סן המוטבים היא לגמרי אחרת מזו שספר כאן חבר-הכנסת דיין. הם אמרו בפירוט כי אין ברירה אחרת אלא להביא פרות סן החוץ, מפני שאין אפשרות לקנות כאן.

עופות - חבר-הכנסת דיין יחע היטיב כי בדיונים על תכנון המסק החקלאי בכללו, יש ויכוח גדול על ענין של הרחבת הלול. יש מוטחים האוטררים כי הזנת העופות היא יקרה מאוד, ולא יכולים לתת חופש להגדיל את מספר העופות. בדרך כלל, הפוליטיקה המעשית היתה תמיד להביא בחשבון ארגומנט זה, אבל יחד עם זה לא לסגור לגמרי את הענף מפני ההתיישבות החדשה.

בענין זה היתה החלטה לקחת 10% מהעופות של ההתיישבות הוותיקה ולמסרם לחדשה, אבל אין מבצעים החלטה זו.

ח"מ סר האוצר פ. נפתלי: לפי נסיוני החלטה כזו לא קל לבצע. בכל-אופן אני אגדר את הדבר.

עבודות דחק - אני מסכים עם חבר-הכנסת דיין שאמר כי יש להפנות אנשים להתיישבות ולהימנע עד כמה שאפשר מעבודות דחק בלתי פרודוקטיביות. השאלה אינה כל-כך פשוטה, כי יש מזורים ידועים בארץ בהם חוסר העבודה הוא גדול, אין לנו ביטוח נגד אבטלה, ועל כן אין אפשרות א רת מאשר להשתמש גם בעבודות דחק כדי להבטיח לחלק מהטובטלים את המינימום של קיום. אני חולק על דעתו של דיין שאמר, כי כל מה שמופיע תחת הכותרת "עבודות דחק" פירושו עבודות לא פרודוקטיביות. אנו עושים מאמץ רב כדי לכוון את עבודות הדחק לדבריה פרודוקטיביים כמו עבודות של שימור הקרקע והדומה, אבל אין יכולים להעלים לגמרי מבעיית חוסר העבודה, ביחוד באזורים העירוניים.

בתים והתיישבות - איני יכול לענות עכשיו על שאלה זו. הענין נעשה באמצעות המחלקה להתיישבות חקלאית של הסוכנות, וסר האוצר בקיא בדבר יותר מאשר מטלא מקוסו.

אין לי הושג על ענין הוועידה בלונדון, אולי סר ספיר יענה על כך. (ח. אריאב: איני מתאר לעצמי שסר האוצר נתן דוויזים לאנשים בלי המלצת משרד החקלאות). בירדאי שטטרד החקלאות לא נתן המלצות ל-6 אנשים. אני מוכן לבדוק את הדבר.

איני מכיר את הגב' צפורה גורן, ואיני יכול להשיב על מה שנאמר כאן בנוגע אליה.

על שאלתו של חבר-הכנסת אריאב בנוגע לפרדסנים רצוני להשיב, כי באי בדבריה עם ימנטי המועצה לטיווק פרי הדר וביקטמים לחכות עד שובו של סר האוצר, אשר ניהל את המטא ומתן באופן אישי ויש לו עמדה בנדון. הם קיבלו זאת, ולאחר שובו של סר האוצר נמסין לדון. בינתיים, כדי להקל על הוצב, הכרזנו כי מצד האוצר יש נכוונת לעשות ית חשבון מטבע החוץ ליצוא הדריים לפי סער של 1,400 ל"י הדולר, לא כחשבון סופי, אלא כחשבון ביניים. גם שאלה זו תעמוד על הפרט בעתיד.

ועדת הריפויים
16.12.53

מד.

מ"ס שר האוצר - פ. נפתלי:

על שאלתו של חבר-הכנסת ציזלינג בנוגע לחברת האטלג יענה אולי מר ספיר, או שנצטרך להביא את האלה למשרד הפיתוח. הוא הדין בקטר לשאלה, אילו סכומים עומדים לתשלום מתקציב הפיתוח של השנה שעברה.

בניה בקבוצים - אני יודע כי ההוראות הן לתת עדיפות לבניה זו, אבל אם הדבר נעשה בקצב הרצוי - בזאת אני מספק, כי נתקלים בקשיים של מימון.

א. ציזלינג: אני שאלתי, האם מוכנים משרדי החקלאות והאוצר, להבטיח ביטובים הקבוציים בנינים לקליטת אנשים לפני שהם באים, כשם שהדבר נעשה במוטבים.

מ"ס שר האוצר פ. נפתלי: אני סבור שאין הבדל פרינציפיוני בסוג זה בין צורות ההתיישובות. אני מוכן לבדוק את הדבר.

חבר-הכנסת לוז שאל אם היתה הטפעה של השאלון של מס הכנסה על הפקדונות. איני מתאר לי זאת, כי הפקדונות לא ירדו. בדרך כלל איני מאמין שרוב הפקדונות הם של שכירים.

על שאלה אחרת של חבר-הכנסת לוז בנדון איצעי החלום וחוסר הביקוש לירקות רצוני לומר, כי אנו חייט במספר שבו הבחירה של הצרכנים היא חפסית, והעובדה שיש לאנשים יותר כסף אינה אומרת לנו דבר על מה הם יכולים להוציא. למעשה אני חושב כי בשנה זו אכלו יותר עגבניות מאשר בשנה שעברה, גם אם הסטטיסטיקה שהובאה כאן אומרת אחרת. קודם כל, איצעי יודע אם הסטטיסטיקה הזו כוללת את המכירה למעשיה, וידוע כי בתקופה זו נתקלנו בקשיים בסטח זה, כי היו ויכוחים על הטחירים. יש דבר נוסף: בסטטיסטיקה זו לא מופיעות אותן העגבניות אשר נמכרו שלא באייעות ארגוני הטיוק, ואלה מספרים לא טובלים. איני מאמין שיש ירידה בצריכה של הירקות, אבל העליה אינה הולכת בד בבד עם עליית הפקדונות, כי הפקדונות אינם בדרך כלל של אנשים בודדים, אלא של מפעלים.

א. הרצפלד: רצוני למסור כאן כמה עובדות ומספרים לידיעת שר האוצר וחברי הוועדה.

(א) מוכם עם אגף השיכון ועם הסוכנות להכנים בדירות ההתיישובות החדשה 500 קערות וברזים עבור 4,200 מטפחות שעלו השנה ו- 800 מטפחות של השנה הקודמת. הענין נמצא בשלב של ביצוע והוקצבו לכך 300,000 ל"י : 100,000 ל"י על-ידי משרד העבודה ו- 200,000 ל"י על-ידי הסוכנות.

(ב) הוחלט על בניית 650 חדרים נוספים בישובי עולים עבור מטפחות בנות 5 נפשות ומעלה.

(ג) מוקמת עתה קרן מסותפת לסוכנות והמטטלה, כל אחד בסכום של 250,000 ל"י, עבור השלמת הבלוקונים על-ידי תוספת של מרפסת, טירותים ומטבח עבור 1,000 - 800 מטפחות.

(ד) יש בידי רשימה של אגף השיכון על בניית 1002 יחידות דיור בקבוצים וקבוצות מכל הזרמים, עבור אנשים ההולכים מהעיר אל הכפר. אגף השיכון מוכן להמליץ בפני שר האוצר לאשר את כל הרשימה, ואני מקווה כי הוא תאשר.

אר.

ועדת הכספים
16.12.53
א. הרצפלד;

עבודות דחק - האטת היא שגם הממשלה וגם הסוכנות עומדים להיתמסר בחלק חשוב של הסכום של 2 מיליון ל"י שהוקצבו לעבודות דחק להקמת כביסי גישה, אם כי אין גם להתעלם מבעיית חוסר העבודה בערים, הוחלט כמו כן גם על מתן עדיפות לנקודות ספר בסיסיות דת החטמל.

רצוני להסב את תשומת-לב האוצר לעובדה, שבנק החקלאות חייב על-תטבון פיתוח סכום של 4 מיליון ל"י. דבר זה הורס את הפיתוח. מוכרחים לעשות מאמץ מכסימלי לחסל את הפיגור, ולו הבטחנו לפחות 50% מהחוב, היה זה מספר את המצב.

הבקר הוסכם עם הקרן-הקיימת על סידור התיישבות ל- 300 - 250 משפחות על-ידי ירוטלים בדרך למוצא. התכנית היא לתת לחתישבים שיכון עם 1,5 - 1 דונם למטק עזר. שם יצטרכו לעשות הרבה דברים וגם לדאוג לתחבורה, מפעל זה הוא ליובת ירוטלים, לטובת הברחון והמשפחות, ומימושו תלוי בדבר באיזו מידה יתן האוצר ידו לכך.

מר פ. ספיר:
דוויזים לנטיעות לחוץ-לארץ : רצוני לומר לחבר-הכנסת אריאב כי אנו נמצאים תחת לחץ מתמיד יום-יום של אנשים, ימוטדות ומטרדים המבקשים לסלוח מטלחות לחוץ-לארץ לארץ ולא תמיד אנו נענים, והמאבק אינו קל. את ענין שטת אנשי המדע שנסעו ללונדון יש לברר לחוד.

חברת האטלג - החברה הקודמת, הטהווה מיעוט בחברה הנוכחית, לא היתה חייבת להכניס כל כספים; היא הבטיחה להסתדר להטיג הלוואה של מיליון דולר בתנאים שיוסכם עליהם. עד היום לא הוסכם על התנאים ולא היה הכרח במיליון הדולר למטרה זו; העניין לא הסתדר. הממשלה נתנה את הכספים שהיא הבטיחה על-פי החוזה: 2,400,000 ל"י בסביל חידוש המפעל. כיום מייצרים מהקרנוליס שהיה בבריכות 100 טון ליום באופן קבוע, וזה כחדס ימים. תוך חדשים יגיעו לייצור של 200 טון. המטרה היא להגיע ל- 500 - 400 טון. יש להניח כי בטנה הגאה נוכל לייצא 100,000 טון.

תקציב הפיתוח - אני קובע כי כל תקציב הפיתוח של הטנה שעברה שנועד לחקלאות סולם, אשר לתקציב הסיכון - מטרה העבודה הבטיח לבנות יחידות נוספות, על-פי התחייבות של אגף הסיכון - ולא בהסכמת האוצר - מכיוון שהם אכלו חלק ניכר בתקציב הפוטנציאלי שהם יוכלו לקבל בטנה הבאה.

תשלום לעבודות דחק - אני יכול לוטר במלוא האחריות, שאינני חייבים שכר עבודה בעד חדשים אוקטובר-נובמבר, אולי רק אי אלה סכומים, אבל לא באטמת האוצר, כי זה גם ענין של פרוצדורה, על כל פנים, יש הוראות כי מבחינת העדיפות התשלום לפועלי עבודות הדחק מקביל לתלום שכר עובדי המדינה.

7,5 מיליון ל"י לכבישים - לכבישים הקטורים אך ורק בהתיישבות נועד סכום של 4,5 מיליון ל"י, ויש להניח כי מהסכום הנוטר של 2,5 מיליון לכביסי הרסת הארצית תיהנה גם ההתיישבות.

עבודות דחק - סכום של 8 מיליון ל"י: כבר אמר הטר כי המגמה היתה להטקיע כספים אלה בעבודות פודוקטיביות שיט להן ערך, ומגמת מטנה היא שעבודות אלו עד כמה שאפשר תהיינה קטורות בחקלאות. כדי למטט זאת אמסור כמה מספרים.

לטיטור קרקע הוקצבו 900,000 ל"י;
לטיקום מטעים - 650,000 ל"י; עקירת פרדסים סוזנחים - 500,000 ל"י;
הכרת קרקע וייעור - 1,500,000 ל"י; הלוואות לחק"ל - 450,000 ל"י;
הלוואות לעבודות קיץ לפרדסים - 500,000 ל"י. אם נצרף את כל הסכומים האלה יתברר לנו כי מתוך 8 מיליון ל"י אלו - 4,800,000 ל"י הולכים לעבודות בחקלאות.

ועדת הכספים
16.12.53

ארז

סר פ. ספיר

יש בני מעיפה נוספי הקטוריי עם
ייצור תכנון הטיה, חברת "סקורות" והלוואות לעבודות ציבוריות ופיתוח.
בני יכול לומר כי 75% מ- 8 מיליון לירות אלו נועדו לעבודות ייש להן
ערך וקטורות עם ייצור נוסף.

סזון : חושבני כי חברי הוועדה קיבלו
את תקציב סכום החוץ, ואין לי צורך לפרט. אנו מביאי השנה סזון
במכרה של 42 מיליון דולר, סזה אנו מסלמי: 18 - 17 מיליון דולר בעד
חיטה. סנת הסזון של השנה לא עלתה לעומת השנה הקודמת, ואיני יודע
על כך שמביאי החוץ סזון מסיצריה אומה כמון. סהזמן שהחילונו לסלם
סער של 1,800 ל"י הדולר, הולכת ונפסקת בה ההכרחה, שהיו מעורבים בה
מוסדות וטרגובים אער שלאו חבילות במקום דולרים.

לסאלתו של חבר-הכנסת לוז על סוצבים
ופוספטיה רצוני לומר, שהתחלנו ביצור בסיובי של פוספטיה גלמייה. כאשר
יגיע סתקן הריכוז, יעומדיה לקנות ככפפי הסילומים, אפשר יהיה להגדיל
את היצוא. פרטיה נוספיה אפשר לקבל סנת ער ופייתוח.

איני יכול לומר שהפקדונות בבנקים ירדו
בקר עם הסאלון של סס ההכנסה, אני יכול להביא לכם מספריה על הגדלת
הפקדונות. במסך תסעת החדיי האחרונים עלו אמצעי התשלום ב-51 מיליון
לירות, זאת אומרת ב- 20% לעומת השנה שעברה; העליה באסראי היא
ב- 29,1% לעומת השנה הקודמת.

קניית פרות - אני יודע כי מטפלים
באופן נמרץ בקניית פרות סככפי הסילומים, וגם בסלחו לגרסניה סומחיים
סיעסקו בקניה. התסכוכת נגרמה על-ידי העובדה שהם רוצים חלק מהתשלום
ככסף חפסי.

א. ציזלינג:

הרשימה שספר כמון חבר-הכנסת הרצפולד
על 1002 יחידות דיור סתיחסת לאותם
האנטיה שהיו במקום, לאחר שחלק עזב, בלי שנבנה אף חדר אחד. זה אינו
כולל את העולים שאין בונים להם בתיה בעברי למסק; זה אינו כולל את
הנוער שמקבל הכסרה במסק. מה סירוט/יחידה למספחה, ומה הם הסכומים?
1,200 ל"י נותניה עבור יחידה למספחה עם ילד אחד ו- 2,400 ל"י למספחה
עם 4 ילדים, כמה חוסבת הספילה לסיכוון עפסי? על יסוד מה נעשה החיסוב
הזה? אני קובע כי בהתייטבות הקבוצים נקלטו 1,200 מספחות, זאת
אומרת יותר מ- 3000 - 3,500 במס, בלי אף חדר אחד. אני יודע שלא
יעלה כלל על הדעת שכפר ויתקין, למשל, תקלוט 20 מספחות בלי שיבנו
בתיה עבורן, אבל מדוע אפשר לסער שגבע תקבל אליה סמות מספחות בלי
לתת להם בתים? אילו היו סיכוונים במסקיה הקבוציים היינו קולטים
עד עכסיו אלפי מספחות נוספות. לדעתי זוהי חבלה במעבר לייצור, אף
לא מאפשרים קליטת אנשים במקומות שיש בהם קרקע, סים וכדומה.

אני מבקש דבריה ברורים בנדון: האם
סדיניות הספילה היא של העדפה או של עיכוב המעבר להתייטבות?

ס. בז'רנו:

רצוני לשאול את ס"ס שר האוצר: האם
נעשו סידורים או מתכוונים לעשותם,
בנוגע לאסראי לתעטיה עבור ציוד מהסילומים; ואם כן - מה הם הייתי
מבקש לסמוע סקירה על סטח זה.

סמעי כי ססרד האוצר שוקל או החליט,
לדרוט מהתעטיה, אשר תקבל אסראי מתקציב הפיתוח, את הבסחת הסער
וייצוב ערך ההלוואות על-ידי הצטדתן למסירת סניות לאוצר או על-ידי
הגדלת ההלוואות עצמן, לפי בחירת האוצר. הייתי מבקש לדעת מה הן
כוונות האוצר בנדון, והיכן אנו עומדים.

ועדת הכספים
16.12.53

א.ד.

ש. בז'רנו;

האם המילואים של חברה-הכנסת במוסד הוטומטי לעובדים
נותן הדגרה והתחייבות בעלי המעלה תקבע במו"מ עם ההתחייבות, או האם
המסמלה תדון על התשלומים שהיא נותנת לעובדיה, במקרה שהתחייבות בעלי
המעלה תסנה את הנוהג שהיה קיים עד עכשיו בהתחייבות עם ההתחייבות?

ס"מ שר האוצר פ. נפתלי:

לשאלתו האחרונה של חבר-הכנסת בז'רנו.
עני עכשיו היה נוהג במסמלה לשלם את תוספת
היוקר בצורת התחייבות - בדרך כלל עם סיבוייה קליה - שהיו בהסכם בין
התחייבות בעלי המעלה וההתחייבות. איני יכול לומר כיצד תנהג המסמלה
במקרה של סיבוייה יחודיים, אבל היא יכולה בכל רגע לדון בכאב חדש,
או ירוצר.

ש. בז'רנו:

האם אין כבוד השר חושב שהמסמלה תימצא
במצב לא נוח אם היא תחיל לדון בשמלה אחרי
שתועמד בפני מצב חדש?

ס"מ שר האוצר פ. נפתלי:

קיימת ההלכה של המסמלה לא להתערב במשא-
ומתן; איני חושב שהיה נכון לדון על כך
לפני כן.

חבר-הכנסת בז'רנו שאל בנוגע להגשת ערך
המטבע של ההלוואות מתקציב הפיתוח. המסמלה הזו בכללותה עומדת על הפרק
לדיון בוועדת הדין הכלכלית, ואני מניח שמיד עם סובו של שר האוצר
תדון בה. איני חושב כי נכון יהיה להכריז כגון על הצעות של האוצר,
בעוד הן נידונות בתוך המסמלה בגוף המתייחס. הכוונה היא לא ללכת
בדרך בה הלכנו עד כה בקשר עם ההלוואות על הצנף ליצוא דיבוא, למשל,
ולדבוג להגשת ערך המטבע.

ש. בז'רנו:

האם ידוע לשר כי בינתיים נתן האוצר
הוראות לא לתת הלוואות לתעשייה, ואין
שום אפשרות להזריח כספים מתקציב הפיתוח לתעשייה, בגלל
סדרה בסמיים במסמלה?

ס"מ שר האוצר פ. נפתלי:

איני יודע על כך, אולי שר ספיר יספור
את הפרטים.

היו"ר י. בורני:

הפעם אני שותף לשאלתו של חבר-הכנסת
צ'זלינג. רצוני להזכיר לחבריה כי בעת
הדיון על תקציב הפיתוח נתעוררה השאלה, ואני - גם בוועדה וגם מעל
בפת הכנסת - מפרתי בתום-לב שאיני מעלה על דעתי שיכולה להיות הפליה
בין למתן יחידות דיור על-סמך לאפשר לצורות טובות של ההתיישבות
לקלוט מתיישבי חרשים. היה לי יסוד גמור לומר זאת, וגם היום אני
חושב שאין לי כל יסוד לומר אחרת. גם העובדות הן אחרות - יש כנראה
איזה פגם בביצוע, והדבר נראה נסוה בעיני.

שר פ. ספיר:

בחדשי יולי-אוגוסט ניתנו הוראות לסדר
העבודה לעבוד במלוא ההיקף, ללא כל הפליה,
למבן עם סדר המסחר והתעשייה בנוגע לאספקת
סחוף-לארץ כדי להחיש את קצב העבודה
כי המסך היה טובטח. בכנסנו
סלט, והבאנו 12,500 טון סלט
ולהקדימה בחדש וחצי.

שילומים - אני מבין כי סעיף זה עומד על
סדר-היום של ועדת הכספים, ואז ידונו על כך בפרוטורוס.

ועדת השרים הכלכלית קבעה סכום של
100 מיליון דולר לצורך שונה מכספי השילומים, 22 מיליון בתקציב השנה
והיתר על-חשבון קרדיט. 15 מיליון דולר הוקצבו לחשמל; 20 מיליון

ועדת הכספיה
16.12.53

א.ד.

סר פ. ספיר:

דולר לפירד התחבורה (10 מיליון דולר לאניות; 5 מיליון דולר לרכבות; ו-5 מיליון דולר לנסליה לתעבורה בדרכים); 20 מיליון דולר לצרכי ציוד לתעסיה ו-15 מיליון דולר לצרכי חקקה. הזמנת כל הציוד הזה בטמנת במיפול נטרץ, ובהזדמנות ביקורי עם הכיבונו מופית את ההזמנות במביל הרכבת. עד היום הוזמנו 4 אניות: 3 אניות טמט ומחת מעורבת, וכן הוזמן קבדק לתיקון אניות.

אשר לתעסיה, ועדת הפלינה של ועדת השרים הכלכליים החליטה על סכום כולל של 20 מיליון דולר. למפעל הקרטון הוקצב סכום של 600,000 דולר; בית-החרושת לייצור אפיגיה רוצה להרחיב את המפעל והוקצבו לו 150,000 דולר. כמו כן יש להקציב סכום ניכר לבית-חרושת לפייפינגים קטנים. המטמה היא: הקטנת היבוא או הגדלת היצוא, ולגור זה תיבחנו ותאושרנה הבקשות להגנת ציוד.

עבין המינרמי לתעסיה עבור ציוד זה במסר לפיפולה של ועדה סגורה צמת בה מסתפיה באי-כח המוצר, משרד הסחר והתעסיה וחברת היילוסים. את יהיו ערוכות ובטחונות מתאימים, חוסר אטרמי לא יעכב את הזמנת הציוד, והעבין יסודר.

בעבין הבטחת השער להלוואות סטפל שר המוצר, ועמ סוכר הוא ימסור לכם פרטים על כך. אני יודע רק שאין מעכבים מתן הלוואות מהבטח עליהן. (א. בז'רנו: ידוע שעייכבו).

א. ציולינג:
אני מבקש תשובה ברורה מאת הממשלה, האם היא מוכנה להבטיח - שטלבד מספקת חדרים במכרות הסורה לכל מיכון אחר - תהיה רזרבה מינימלית בהתייטבות הקבוצית לקבלת מבטיח ההולכי מהעיר אל הכפר?

היו"ר י. גורי:
בעקבות הדיון שהתנהל בוועדת הכספיים מסתבר שאם הדברים לא נעשו עד כה, צריך להסיר את הפכטוליה על-סנת למסק את אותם האמצעים - מתחומי התכניות המבוצעות - כדי למסק לקבוציה את יחידות הדיור המגיעות להם.

היעדרות הייזנים בדו"ח הגבורה.
=====

היו"ר י. גורי:
ראוני לחזור לשאלה שנדונה בוועדה - שאלת היעדרות של הפקידים הגבוהים מהעבודה. הוועדה גילתה בעבין זה רגישות גדולה והטילה עלי לבוא בדברים עם מ"ס שר המוצר. כתבתי לשר בנדון, בעקבות הדברים שנשמעו כאן, והוא הטיב כי הוא מוכן לענות כאן על השאלות.

מ"ס שר המוצר פ. נפתלי:
אחד הגורמים לתסבוכת במטמ ומתן היתה השאלה של היחס בין בעיית המסכורות של הפקידים הגבוהים לבין הדיונים על שאלת המסכורת בכלל. הוועדה שהממשלה מינתה - ושהיו"ר שלה הוא מ"ס ראש הממשלה, ומסתמפיה בה שר התחבורה ושרת העבודה - ישבה בשבוע זה בפעם הראשונה עם נציגי העובדים וקבעה - וכך אשר לי יו"ר הוועדה - כי בהמשך הדיונים, תעמוד בעיית הפקידות הגבוהה ברשימת המטמ ומתן. ראוני להוסיף, כי בתוך הממשלה לא היו כל חילוקי-דעות כי התנאים של הפקידות הגבוהה טעונים שיפור, אלא שבעת המטמ ומתן אין אפשרות להתווכח על פרטים.

מ"ס ראש הממשלה, היו"ר הוועדה הזו, פנה לנציגות הפקידות הגבוהה בבקשה לא להמטיח באיומים והפגנות, שמינה לסנת העבין. אני מקווה שהם יקבלו את הבקשה הזו של הממשלה, ונגיע לאיזה ידור חדש בדברים אלה בעתיד.

חוק סילורה חובה - וזיכוי מסקי יסודי לעיקף 53.

הלו"ו י. גורני:

אני מביא לידיעת ועדת הכספים, שוועדת
המבחנה יאל ועדת הכספים המטפלת בענייני שוברים,
ובתוכה בענין חוק סילורה חובה, בתקלה בפרצות החדות בחוק, מצויך לסתום
מותן. ג' המדיניסטריה בתקלה בפרצות שלו, וכפי הנראה באסרך להביא
לכנסת הצעות תיקונים.

הוטל עלי לקיים התייעצות עם היועץ המטפטי
בנוגע לעיקף 53 - ספור הוסדות וגופים שונים מסילורה. אני בטעך היום
לקיים התייעצות כזו, ואת התוצאות בשלב יותר מאוחר אביא לפני הוועדה.

אני מביא לידיעת הוועדה כי בשתי הישיבות
האחרונות החליטה ועדת המסנה לפסור בוטים אחרים מחובת סילורה, ואלה
הם:

(1) "פעון" - חברה לסיכון בע"מ - סוכס
לסחרר לפי 53(א);

(2) "האקלמית" - חברה הודית לפיתוח וסירותים
וכרינרייה למקנה בישראל בע"מ - יוכס לפסור לפי פעיק 53(ב);

(3) חברה להקסט ולהחזקת כתי סגורים
לילדיה בישראל - סוכס לסחרר;

(4) סוסדות ההסתדרות - סוכס לצטר את
הפסור לפי פעיק 53(א) ו-(ב), כפי שהוצעו על-ידי מנהל הסלורה,
ולרון בספרד במקרים שבהל הסלורה הביע לחייבם.

החלטות אלו בתקבלו בוועדת המסנה פה
אחד, ויש לרמותן כהחלטות סליחת ועדת הכספים.

הישיבה בעולה.